

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O ODRŽIVOM UPRAVLJANJU
ŠUMAMA UZ OKVIRNU KONVENCIJU O ZAŠTITI I ODRŽIVOM
RAZVOJU KARPATA

Član 1.

Potvrđuje se Protokol o održivom upravljanju šumama uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata, koji je sačinjen u Bratislavi 27. maja 2011. godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Protokola u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

**Protocol on Sustainable Forest Management to the Framework Convention
on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians**

THE PARTIES TO THIS PROTOCOL,

IN ACCORDANCE with their tasks, arising from the Framework Convention on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians of 22 May 2003 (Kyiv, Ukraine, hereinafter referred to as the "Carpathian Convention"), of pursuing a comprehensive policy and cooperating for the protection and sustainable development of the Carpathians;

CONSCIOUS of the fact that human pressure on Carpathian forests will continuously increase;

AIMING to increase the awareness of multiple functions of forests and benefits from sustainable forest management in the Carpathians especially with reference to natural carbon stock, water supply and biodiversity as well as to the contribution to rural development;

IN COMPLIANCE with their obligations under Article 7 of the Framework Convention on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians;

RECALLING in particular the Rio Declaration, the UN Non-Legally Binding Instrument on All Types of Forests, decisions of the United Nations Forum on Forests, the Johannesburg Declaration on Sustainable Development and the Plan of Implementation of the World Summit on Sustainable Development, the UN Framework Convention on Climate Change and its Kyoto Protocol, the Convention on Biological Diversity and in particular its Program of Work and relevant decisions on Forest Biodiversity, the Resolutions of the Ministerial Conference for the Protection of Forests in Europe, the Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, the European Landscape Convention, the Forest Law Enforcement and Governance processes;

NOTING further that the majority of the Parties as Member States of the European Union take into consideration the Forestry Strategy for the European Union and its Forest Action Plan;

AIMING at ensuring a more effective implementation of such existing instruments, and BUILDING upon other international programmes;

CONVINCED that efforts to protect, maintain and sustainably manage the forests of the Carpathians require regional cooperation; and AWARE of the added value of transboundary cooperation in achieving ecological coherence;

DESIRING to cooperate on the sustainable management and protection of Carpathian forests;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

CHAPTER I GENERAL OBLIGATIONS

Article 1 *General objective and principles*

1. The objective of the Protocol on Sustainable Forest Management (hereinafter referred to as “the Protocol”) is to promote the sustainable management and protection of Carpathian forests bringing benefits to present and future generations.
2. In order to achieve the above objective, the Parties shall carry out activities and cooperate on:
 - (a) maintaining or enlarging forest cover;
 - (b) ensuring the productive functions of the forests and their role in rural development;
 - (c) promoting the sound use of wood as an environmental friendly and renewable material;
 - (d) promoting the sustainable use of non-wood forest products;
 - (e) improving the health and vitality of the forests;
 - (f) improving the conservation and sustainable use of components of forest biological diversity;
 - (g) identification and protection of natural, especially virgin forests;
 - (h) promoting the restoration of close to nature forests;
 - (i) enhancing the role of the forest-based sector in mitigating climate change;
 - (j) improving the protective forest functions such as preventing floods, landslides and in general water cycle regulation;
 - (k) promoting the cultural heritage of the forests;
 - (l) enhancing the social functions of the forests;
 - (m) promoting the participation of regional and local authorities and communities in forest management;
 - (n) identifying, developing and applying appropriate schemes for payment for environmental goods and services provided by forests;
 - (o) strengthening the governance of the forestry sector and enforcing forest law with particular attention to combating illegal logging and associated trade;
 - (p) identification, development and implementation of best practices in forest management and close to nature forestry;
 - (q) promoting and coordinating scientific research and information exchange on Carpathian forests.

Article 2 *Policies aiming at sustainable management of the Carpathians forests*

The Parties shall develop and implement policies and strategies in their national territory aiming at sustainable management of the Carpathians forests while taking into consideration policies and strategies developed and implemented by other

Parties. For this purpose the Parties shall exchange relevant information with other Parties.

Article 3

Integration of the objectives of sustainable management and protection of the Carpathians forests into sectoral policies

1. The Parties shall take into consideration the objectives of this Protocol in their other policies, in particular on biodiversity conservation, soil protection, rural development, water and river basin management, climate change, tourism, industry and energy, cultural heritage and traditional knowledge conservation, spatial planning, transport and infrastructure.
2. The Parties shall cooperate on integration of the objectives of sustainable management and protection of the Carpathians forests into other sectoral policies and strategies adopted at the regional and/or the global level which could have influence on the sustainable forest management of the Carpathians.

Article 4

Participation of regional and local authorities and communities

1. The Parties shall define, within its existing institutional framework, the best level of coordination and cooperation between national institutions and regional and local authorities to encourage shared responsibility in the process of the implementation of this Protocol.
2. The Parties shall take measures to involve or facilitate involvement of communities and forest owners and managers directly concerned in the various stages of preparing and implementing these policies and measures.

Article 5

International cooperation

1. The Parties shall encourage active international cooperation among the competent institutions with regard to the sustainable management and protection of the Carpathian forests.
2. The Parties shall facilitate cooperation between regional and local authorities in the Carpathians at the international level, and seek solutions to shared problems at the most suitable level.

CHAPTER II

GEOGRAPHICAL SCOPE AND DEFINITIONS

Article 6

Geographical scope

1. This Protocol applies to the Carpathian region (hereinafter referred to as “the Carpathians”), as defined by the Conference of the Parties to the Carpathian Convention.
2. Each Party may extend the application of this Protocol to additional parts of its national territory by making a declaration to the Depositary.

Article 7

Definitions

For the purposes of this Protocol:

- (a) “Sustainable forest management” means the stewardship and use of forest and forest lands in a way, and at a rate, that maintains their biodiversity, productivity, vitality and regeneration capacity, and their potential to fulfill now and in the future, relevant ecological, economic and social functions at local, national, and global levels, and that does not cause damage to other ecosystems;
- (b) “Close to nature forestry” means a system of forest management which provides continuous restoration, development and treatment of stands similar in species composition, structure and dynamic to natural forests specific for the site conditions;
- (c) “Ecological network” means a system of areas which are ecologically and physically linked, consisting of core areas, corridors and buffer zones;
- (d) “Forest certification schemes” are certification schemes for sustainable forest management, including clear objectives, measurable criteria, independent assessment and involving and credible to major stakeholder groups;
- (e) “Natural forests” are forests composed of tree species indigenous to the area with most of the principal characteristics and key elements of native ecosystems, such as complexity, structure and diversity;
- (f) “Parties” means Parties to this Protocol;
- (g) “Protected Area” means a geographically defined area which is designated and managed to achieve specific conservation objectives;
- (h) “Protection of Forests” means the aspect of nature conservation, dealing with the protection, maintenance, restoration and sustainable use of forest resources to ensure forest ecosystem services;
- (i) “Restoration of close to nature forests” means a management applied in forest areas which aims to assist the natural processes of forest recovery in a way that the stand structure, biodiversity, functions, processes and in particular the species composition of the restored forest will match, as closely as feasible, those of the original forest through gradually changing of secondary forest stands;
- (j) “Sound use of wood” is an integrated approach to processing and end-use by consumers of wood originating from sustainably managed forests;
- (k) “Virgin forests” means natural forests which have not been influenced directly by human activities in their development.

CHAPTER III SPECIFIC MEASURES

Article 8

Maintaining and enlarging forest cover

1. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to maintain, through sustainable forest management and spatial planning, the existing forest cover as a key component of Carpathian landscape.
2. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to enlarge the forest cover in the Carpathians if appropriate for achieving the goals of Article 1 while taking into account the high ecological importance of natural and semi-natural grasslands as well as the other goals of the Carpathian Convention and its Protocols.

Article 9

Ensuring the productive functions of the forest and their role in rural development

1. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to ensure the productive functions of the forests and to enhance their role in rural development through appropriate policies, adapted to the ownership structure as well as the sound use of wood.
2. The Parties shall promote and ensure sources of income from forest resources and therefore should provide support to the forest owner and managers as well as their associations, to reduce the problems associated with land ownership fragmentation, to stimulate market-based initiatives including forest certification schemes, to enforce the forest law with particular attention to combating illegal logging and associated trade, to promote the sustainable harvesting and marketing of non wood forest products and to develop and spread the use of systems of payment for ecosystem services.

Article 10

Identification and protection of natural, especially virgin forests

1. Each Party shall take measures in its national territory aimed at identifying and protecting natural, especially virgin forests of the Carpathians, by establishing Protected Areas in sufficient size and number and implementing other specific measures of protection.
2. Each Party shall take measures for the inclusion of sufficient areas of all types of identified natural forests from its Carpathian region in Protected Areas.
3. In particular, each Party should take specific measures for the preservation of genetic resources of natural, especially virgin forests.
4. Each Party shall take specific measures for compensation of costs or economic losses resulting from measures taken in accordance with paragraph 1,2 and 3 of this Article.

Article 11
Forest Management in Protected Areas

1. Each Party shall take measures for ensuring the coherence between the Protected Areas management plans and the forest management plans within Protected Areas.
2. The Parties shall cooperate in creating guidelines for the management of forests including close to nature forestry in Protected Areas and, where applicable, Natura 2000 sites.

Article 12
Improvement of the protective forest functions

Each Party shall take measures in its national territory with the objective to ensure the protective functions of the forests such as better preventing floods, soil erosion, landslides, avalanches and rock falls by promoting sustainable forest management methods, that enhance stability and resistance to natural and anthropogenic disturbances.

Article 13
Promotion of restoration of close to nature forests

1. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to promote restoration of close to nature forests.
2. The Parties shall consider, where appropriate, the establishment of programmes for protection and reintroduction of rare native forest tree species in their natural ecosystem.

Article 14
Forestry and climate change

1. Each Party shall pursue policies aiming at enhancing the role of the forestry sector in mitigating climate change, with particular attention to finding the right balance between increasing carbon stocks in forest ecosystems, promoting the use of renewable wood energy, and the sound use of wood products as substitutes of rough materials derived from non renewable resources.
2. Each Party, taking into consideration the effects of climate change, shall pursue adaptation policies and measures aiming at increasing the stability and the resilience of the Carpathian forests.
3. Each Party, taking into consideration the increased vulnerability of forest to the fires and other extreme events due to climate change, shall undertake appropriate measures in order to reduce the risk and mitigate the effects.

Article 15
Social function of forests

1. Each Party shall define, within its existing institutional framework, effective schemes for coordination and cooperation between the institutions and regional and local authorities concerned with forest resources management, with the involvement of other local stakeholders, so as to enhance the social function of forests.
2. Each Party, taking into consideration the high value of forests for tourism development, shall take into account sustainable tourism policies in forest management planning.

3. Each Party shall consider promoting cultural heritage and traditional knowledge practices related to forest management, including education at all levels.

Article 16

Forestry, wildlife and ecological networks

1. Each Party shall apply sustainable wildlife management methods, especially by coordinated regulation measures in borderland regions, with special attention to the control of population size of hoofed animals so that it allows a natural regeneration of forests, and monitoring and management of large carnivores within the carrying capacities of the forests ecosystem.
2. The Parties shall cooperate on harmonisation of their policies related to ecological networks and the forest management objectives and measures.

Article 17

Compatible monitoring and information systems

1. The Parties shall cooperate, within the framework of existing international initiatives, on harmonising the forest monitoring in the Carpathians that is conducive to achieving the objectives of this Protocol.
2. The Parties shall cooperate to develop a joint information system on the state of forests in the Carpathians in accordance with Article 12 of the Carpathian Convention.
3. The Parties shall cooperate on the harmonisation of databases, and in ensuring that the national results of forest monitoring are integrated in a joint information system.

Article 18

Coordinated scientific research and exchange of information

1. Each Party shall coordinate and cooperate on scientific research undertaken in its territory or by its scientific institutions with regard to the overall objectives of this Protocol.
2. The Parties shall encourage international cooperation among the scientific institutions with regard to sustainable forest management in the Carpathians, in particular on undertaking common research programs and projects in the Carpathians.
3. The Parties shall encourage the organization of symposia and conferences to exchange scientific information and practical experience.
4. Each Party shall exchange information and experience with other Parties on methods related to activities listed under Article 1 paragraph 2.

Article 19

Common programs and projects

Each Party shall participate, according to its needs and possibilities, in common programs and projects on activities jointly undertaken in the Carpathians by the Parties.

CHAPTER IV IMPLEMENTATION, MONITORING AND EVALUATION

Article 20 *Implementation*

1. Each Party shall undertake necessary legal and administrative measures for ensuring implementation of the provisions of this Protocol.
2. Each Party shall explore the possibilities of supporting, through fiscal and/or financial measures, implementation of the provisions of this Protocol.
3. Each Party shall designate a relevant national authority responsible for the implementation of this Protocol and make this information available to other Parties. The respective national authorities shall be responsible for monitoring the effect of the measures mentioned in paragraphs 1 and 2 of this Article.
4. The Parties shall develop and adopt the Strategic Action Plan targeted on implementation of this Protocol.

Article 21 *Education, information and public awareness*

1. The Parties shall promote the education, information and awareness rising of the public regarding the objectives, measures and implementation of this Protocol.
2. The Parties shall ensure access of the public to the information on the implementation of the Protocol.

Article 22 *Meeting of the Parties*

1. The Conference of the Parties of the Carpathian Convention shall serve as the meeting of the Parties to this Protocol.
2. The Parties to the Carpathian Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to it.
3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, any member of the bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Carpathian Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.
4. The Rules of Procedure for the Conference of the Parties shall apply *mutatis mutandis* to the meeting of the Parties, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.
5. The first meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be convened by the Secretariat in conjunction with the first meeting of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of the entry into force of this Protocol. Subsequent ordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with ordinary meetings

of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

6. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Protocol and shall:
 - (a) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of this Protocol;
 - (b) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Protocol;
 - (c) Consider and adopt, as required, amendments to this Protocol that are deemed necessary for the implementation of this Protocol; and
 - (d) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Protocol.

Article 23 **Secretariat**

1. The Secretariat established by Article 15 of the Carpathian Convention shall serve as the Secretariat of this Protocol.
2. Article 15, paragraph 2, of the Carpathian Convention on the functions of the Secretariat shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol.

Article 24 **Subsidiary Bodies**

1. Any subsidiary body established by or under the Carpathian Convention may, upon a decision by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, serve the Protocol, in which case the meeting of the Parties shall specify which functions that body shall exercise.
2. Parties to the Carpathian Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the meetings of any such subsidiary bodies. When a subsidiary body of the Carpathian Convention serves as a subsidiary body to this Protocol, decisions under the Protocol shall be taken only by the Parties to the Protocol.
3. When a subsidiary body of the Carpathian Convention exercises its functions with regard to matters concerning this Protocol, any member of the bureau of that subsidiary body representing a Party to the Carpathian Convention but, at that time, not a Party to the Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to the Protocol.

Article 25 **Monitoring of compliance with obligations**

1. The Parties shall regularly report to the Conference of the Parties on measures related to this Protocol and the results of the measures taken. The Conference of the Parties shall determine the intervals and format at which the reports must be submitted.
2. Observers may present any information or report on implementation of and compliance with the provisions of this Protocol to the Conference of the

Parties and/or to the Carpathian Convention Implementation Committee (hereinafter referred to as the "Implementation Committee").

3. The Implementation Committee shall collect, assess and analyses information relevant to the implementation of this Protocol and monitor the compliance by the Parties with the provisions of this Protocol.
4. The Implementation Committee shall present to the Conference of the Parties recommendations for implementation and the necessary measures for compliance with the Protocol.
5. The Conference of the Parties shall adopt or recommend necessary measures.

Article 26

Evaluation of the effectiveness of the provisions

1. The Parties shall regularly examine and evaluate the effectiveness of the provisions of this Protocol. The Conference of the Parties may consider the adoption of appropriate amendments to this Protocol where necessary in order to achieve its objectives.
2. The Parties shall facilitate the involvement of the regional and local authorities and other stakeholders in the process under paragraph 1.

CHAPTER V FINAL PROVISIONS

Article 27

Links between the Carpathian Convention and the Protocol

1. This Protocol constitutes a Protocol to the Carpathian Convention within the meaning of Article 2 paragraph 3 thereof and any other relevant Articles of the Carpathian Convention.
2. The provisions of Articles 19, 20, 21 paragraphs 2 to 4 and Article 22 of the Carpathian Convention on entry into force, amendment of and withdrawal from this Protocol and on settlement of disputes shall apply *mutatis mutandis* to this Protocol. Only a Party to the Carpathian Convention may become Party to this Protocol.

Article 28

Signature

1. This Protocol shall be open for signature at the Depositary from 27 May 2011 to 27 May 2012.
2. For Parties which express their consent to be bound by this Protocol at a later date, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the instrument of ratification. After the entry into force of an amendment to this Protocol, any new Party to the said Protocol shall become a Party to the Protocol, as amended.

Article 29

Notifications

The Depositary shall, in respect of this Protocol, notify each Party of

- (a) any signature,

- (b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval,
- (c) any date of entry into force,
- (d) any declaration made by a Party or signatory,
- (e) any denunciation notified by a Party, including the date on which it becomes effective.

Article 30
Reservations

No reservations may be made to this Protocol.

Article 31
Depositary

The Depositary of this Protocol is the Government of Ukraine.

Done at Bratislava on the 27 May 2011 in one original in English language.

The original of the Protocol shall be deposited with the Depositary, which shall distribute certified copies to all Parties.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol

For the Government of the Czech Republic

For the Government of the Republic of Hungary

For the Government of the Republic of Poland

For the Government of Romania

For the Government of the Republic of Serbia

For the Government of the Slovak Republic

For the Government of Ukraine

Protokol o održivom upravljanju šumama uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata

Strane ovog Protokola,

U SKLADU SA obavezama propisanim Okvirnom konvencijom o zaštiti i održivom razvoju Karpata (u daljem tekstu: Karpatska konvencija), stremeći sveobuhvatnoj politici i saradnji u cilju zaštite i održivog razvoja Karpata;

SVESNE činjenice da će se pritisak ljudi na karpatske šume neprestano povećavati;

U CILJU podizanja svesti o multifunkcionalnom karakteru šuma i koristi od održivog upravljanja šumama na Karpatima, posebno što se tiče skladištenja ugljenika u biomasi, snabdevanja vodom i biodiverziteta kao i doprinosa ruralnom razvoju;

U SKLADU SA svojim obavezama iz člana 7. Okvirne konvencije o zaštiti i održivom razvoju Karpata;

POZIVAJUĆI SE posebno na Rio Deklaraciju, pravno neobavezujući instrument Ujedinjenih nacija koji se odnosi na sve tipove šuma, Odluke Foruma za šume Ujedinjenih nacija, Deklaraciju iz Johanezburga o održivom razvoju i Plan o implementaciji Svetskog samita o održivom razvoju, Okvirnu Konvenciju Ujedinjenih nacija o klimatskim promenama i prateći Kjoto protokol, Konvenciju o biološkoj raznovrsnosti i njenog programa rada i relevantnih odluka vezanih za šumski biodiverzitet, Rezolucije Ministarske konferencije o zaštiti šuma u Evropi, Konvencija o očuvanju i zaštiti svetskog kulturnog i prirodnog nasleđa, Evropsku konvenciju o predelu, sprovođenje zakona o šumama i pocese upravljanja;

KONSTATUJUĆI dalje da najveći broj Strana koje se kao države članice Evropske unije pridržavaju Strategije šumarstva EU i njenog Akcionog plana;

U CILJU obezbeđivanja efikasnije primene postojećih zakonskih instrumenata, i NADOVEZUJUĆI SE na druge međunarodne programe;

UVERENE da naporu u cilju zaštite, očuvanja i održivog upravljanja karpatskim šumama zahtevaju regionalnu saradnju; i SVESNE dodatne vrednosti prekogranične saradnje na postizanju ekološke koherencije;

U ŽELJI da sarađuju na održivom upravljanju i zaštiti karpatskih šuma;

Sporazumele su se o sledećem:

POGLAVLJE I

OPŠTE OBAVEZE

Član 1.

Opšti ciljevi i principi

1. Cilj Protokola o održivom upravljanju šumama (u daljem tekstu: Protokol) je da promoviše održivo upravljanje i zaštitu karpatskih šuma, za dobrobit današnjih i budućih generacija.
2. U cilju postizanja gore navedenog cilja, Strane će sprovoditi aktivnosti i sarađivati na:
 - a) očuvanju ili uvećavanju površina pod šumama;
 - b) obezbeđivanju proizvodnih funkcija šuma i njihove uloge u ruralnom razvoju;

- c) promovisanju racionalnog korišćenja šuma kao ekološkog i obnovljivog materijala;
- d) promovisanju održive upotrebe nedrvenih šumskih proizvoda;
- e) unapređenju zdravstvenog stanja i vitalnosti šuma;
- f) unapređenju očuvanja i održivog korišćenja komponenti biološke raznovrsnosti šuma;
- g) identifikaciji i zaštiti prirodnih, a posebno netaknutih šuma;
- h) promovisanju ponovnog uspostavljanja prirodnih šuma;
- i) unapređenju uloge šumarskog sektora u ublažavanju klimatskih promena;
- j) unapređenju zaštitnih funkcija šuma, kao što su sprečavanje poplava, klizišta i generalne regulacije kruženja vode u prirodi;
- k) promovisanju kulturnog nasleđa šuma;
- l) uvećanje društvenih funkcija šuma;
- m) promovisanju učešća regionalnih i lokalnih vlasti i zajednica u upravljanju šumama;
- n) identifikaciji, razvoju i primeni odgovarajućih šema plaćanja za odgovarajuća dobra i usluge koje pružaju šume;
- o) osnaživanju upravljanja šumskim sektorom i sprovođenju zakona o šumama sa posebnim akcentom na borbu protiv bespravne seče šuma i trgovanja bespravno stečenim šumskim proizvodima;
- p) identifikaciji, razvoju i implementaciji najboljih praksi vezano za prirodi blisko gazdovanje šumama;
- q) promociji i koordinaciji naučnih istraživanja i razmeni informacija u vezi karpatskih šuma.

Član 2.

Politike koje se tiču održivog upravljanja karpatskim šumama

Strane će razvijati i sprovesti politike i strategije na svojoj nacionalnoj teritoriji u cilju održivog upravljanja karpatskim šumama, uzimajući u obzir politike i strategije razvijene i sprovedene od ostalih Strana. U ovu svrhu Strane će razmenjivati relevantne informacije sa ostalim Stranama.

Član 3.

Integrisanje ciljeva održivog upravljanja i zaštite karpatskih šuma u sektorske politike

1. Strane će uzeti u obzir ciljeve ovog Protokola prilikom izrade svojih politika, posebno one koje se tiču očuvanja biološke raznovrsnosti, zaštite zemljišta, ruralnog razvoja, upravljanja vodenim i rečnim slivom, klimatskih promena, turizma, industrije i energije, očuvanja kulturnog nasleđa i tradicionalnog znanja, prostornog planiranja, transporta i infrastrukture.
2. Strane će sarađivati na integraciji ciljeva održivog upravljanja i zaštite karpatskih šuma u svoje regionalne ili globalne sektorske politike i strategije, što bi dalje moglo da ima uticaja na održivo upravljanje karpatskim šumama.

Član 4.

Učešće regionalnih i lokalnih vlasti i zajednica

1. Strane će, u okviru svog postojećeg institucionalnog okvira, definisati najbolji nivo koordinacije i saradnje među institucijama i regionalnim i lokalnim organima vlasti u cilju podsticanja podele odgovornosti u svrhu procesa implementacije ovog Protokola.
2. Strane će preduzeti mere za uključivanje ili organizovati uključivanje lokalnih zajednica, vlasnika šuma i upravljača direktno u različite etape pripreme i implementacije ovih politika i mera.

Član 5.

Međunarodna saradnja

1. Strane će podsticati aktivnu međunarodnu saradnju među nadležnim institucijama što se tiče održivog upravljanja i zaštite karpatskih šuma.
2. Strane će olakšati saradnju između regionalnih i lokalnih vlasti na Karpatima na međunarodnom nivou i takođe tražiti rešenja za zajedničke probleme na najpogodnijem nivou.

POGLAVLJE II

GEOGRAFSKI OBIM I DEFINICIJE

Član 6.

Geografski obim

1. Ovaj Protokol se odnosi na Karpatski region (u daljem tekstu: Karpati) kao što je definisala Konferencija Strana Karpatske konvencije.
2. Svaka Strana može da proširi primenu ovog Protokola na dodatne delove svoje nacionalne teritorije upućivanjem Deklaracije Depozitaru.

Član 7.

Definicije

U svrhu ovog Protokola:

- a) „Održivo upravljanje šumama” podrazumeva upravljanje i korišćenje šume i šumskog zemljišta na takav način i u takvom stepenu da se očuva njihov biodiverzitet, produktivnost, vitalnost i regenerativni kapacitet, kao i potencijal šuma da ispune sada i u budućnosti, odgovarajuće ekološke, ekonomske i socijalne funkcije na lokalnom, nacionalnom i globalnom nivou, a da se pri tome ne ugroze neki drugi ekosistemi;
- b) „Prirodi blisko šumarstvo” podrazumeva sistem upravljanja šumama koji omogućava trajno obnavljanje, razvoj i tretman sastojina koje su slične po sastavu vrsta, strukturi i dinamici prirodnim šumama koje su specifične za uslove predmetne lokacije;
- c) „Ekološka mreža” označava sistem područja koja su ekološki i fizički povezana, koja se dalje sastoje od ključnih područja, koridora i tampon zona;
- d) „Šeme sertifikacije šuma” su one šeme sertifikacije koje se tiču održivog upravljanja šumama koje sadrži jasne ciljeve, merljive kriterijume, nezavisno ocenjivanje i uključivanje i davanje kredibiliteta glavnim zainteresovanim grupama;

- e) „Prirodne šume” su šume koje se sastoje od onih vrsta drveća koje su autohtone za dati predeo i koje sadrže većinu glavnih karakteristika i ključnih elemenata ekosistema, kao što su složenost, struktura i raznovrsnost;
- f) „Strane” označava Strane ovog Protokola;
- g) „Zaštićeno područje” označava geografski definisano područje koje je tako određeno i kojim se upravlja u cilju realizacije posebnih ciljeva vezanih za njegovu zaštitu i očuvanje;
- h) „Zaštita šuma” podrazumeva takav aspekt očuvanja prirode, koji se tiče zaštite, održavanja, obnavljanja i održivog korišćenja šumskih resursa u cilju obezbeđivanja ekosistemskih usluga šuma;
- i) „Prirodi blisko obnavljanje šuma” označava takav vid upravljanja koji se primenjuje u šumskim oblastima, a koji za cilj ima da pomogne prirodne procese obnavljanja šuma na takav način da struktura sastojine, biološka raznovrsnost, funkcije, procesi i posebno sastav vrsta obnovljene šume odgovaraju, što je više moguće i koliko je izvodljivo, prvobitnoj šumi preko postepenog menjanja sekundarnih šumskih sastojina;
- j) „Racionalno korišćenje drveta” predstavlja jedan integrisan pristup preradi i krajnjem korišćenju drveta koje potiče iz održivog upravljanja šumama od strane potrošača;
- k) „Netaknute šume” označavaju prirodne šume na koje nisu direktno uticale ljudske aktivnosti vezano za njihov razvoj.

POGLAVLJE III

POSEBNE MERE

Član 8.

Očuvanje i uvećavanje površina pod šumama

1. Svaka Strana će preduzeti mere na svojoj nacionalnoj teritoriji, kroz održivo upravljanje šumama i planiranje prostora, u cilju očuvanja postojećih površina pod šumama kao ključnog sastavnog dela karpatskog predela.
2. Svaka Strana će preduzeti mere na svojoj nacionalnoj teritoriji u cilju povećanja površina pod šumama na Karpatima, i ako je to potrebno u svrhu postizanja ciljeva iz člana 1, istovremeno uzimajući u obzir i veliku ekološku važnost prirodnih i poluprirodnih livada i pašnjaka kao i drugih ciljeva Karpatske konvencije i njenih Protokola.

Član 9.

Obezbeđivanje proizvodnih funkcija šuma i njihova uloga u ruralnom razvoju

1. Svaka Strana će preduzeti mere na svojim nacionalnim teritorijama s ciljem da osigura proizvodne funkcije šuma i da poboljšaju njihovu ulogu u ruralnom razvoju kroz odgovarajuće politike koje su prilagođene vlasničkoj strukturi kao i racionalnom korišćenju drvnih proizvoda.
2. Strane će promovisati i obezbediti izvore prihoda od šumskih resursa i time pružiti podršku vlasnicima i korisnicima šuma kao i njihovim udruženjima u cilju smanjenja problema koji su vezani za fragmentaciju vlasništva nad zemljom, stimulisanje tržišnih inicijativa, uključujući šeme za sertifikaciju šuma, sprovođenje zakona o šumama, sa posebnim akcentom na borbu

protiv bespravne seče šuma i trgovine bespravno stečenim šumskim proizvodima, promovisanje održivog korišćenja i marketinga nedrvnih šumskih proizvoda i razvoj i širenje upotrebe sistema za plaćanje ekosistemskih usluga.

Član 10.

Identifikacija i zaštita prirodnih, posebno netaknutih šuma

1. Svaka Strana će preduzeti mere u okviru svoje nacionalne teritorije u cilju identifikacije i zaštite prirodnih, a posebno netaknutih šuma na Karpatima, tako što će uspostaviti zaštićena područja u dovoljnom broju i dovoljne veličine, i sprovesti druge specifične mere zaštite.
2. Svaka Strana će u okviru svoje teritorije koja pripada Karpatima preduzeti mere za uključivanje prostora na kojima se nalaze bilo koje vrste prirodnih šuma u zaštićena područja.
3. Posebno, svaka Strana treba da preduzeme specifične mere za očuvanje genetskih resursa prirodnih, a posebno netaknutih šuma.
4. Svaka Strana će preduzeti mere za nadoknadu troškova ili ekonomskih gubitaka koji su rezultat mera preduzetih u skladu sa st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 11.

Upravljanje šumama u zaštićenim područjima

1. Svaka Strana će preduzeti mere za obezbeđivanje usklađenosti između planova za upravljanje zaštićenim područjima i planova za upravljanje šumama koje se nalaze u zaštićenim područjima.
2. Strane će sarađivati na izradi smernica za upravljanje šumama, uključujući prirodu blisko šumarstvo u zaštićenim područjima i gde je moguće, na područjima u okviru mreže Natura 2000.

Član 12.

Unapređenje zaštitnih funkcija šuma

Svaka Strana će preduzeti mere na svojoj nacionalnoj teritoriji u cilju obezbeđivanja zaštitnih funkcija šuma kao što su bolje sprečavanje poplava, erozija tla, klizišta, lavine i odroni kroz promovisanje metoda održivog upravljanja šumama koje su takve da poboljšavaju stabilnost i otpornost na prirodne i antropogene poremećaje.

Član 13.

Promovisanje prirodi bliskog obnavljanja šuma

1. Svaka Strana će preduzeti mere na svojoj nacionalnoj teritoriji u cilju promovisanja prirodne obnove šuma.
2. Strane će razmotriti, prema potrebi, uspostavljanje programa za zaštitu i reintrodukciju retkih autohtonih vrsta šumskog drveća u njihove prirodne ekosisteme.

Član 14.

Šumarstvo i klimatske promene

1. Svaka Strana će voditi politiku u cilju povećanja uloge šumarskog sektora u ublažavanju klimatskih promena, sa posebnim akcentom na pronalaženju ravnoteže između povećanja skladištenja ugljenika u šumskim ekosistemima, promovisanja korišćenja obnovljive energije iz šumske i drvne biomase i

racionalnog korišćenja drvnih proizvoda kao zamene za grube građevinske materijale koji se dobijaju iz neobnovljivih izvora.

2. Svaka Strana, uzimajući u obzir posledice klimatskih promena, obavezuje se da će voditi prilagođene politike i mere koje za cilj imaju povećanje stabilnosti i otpornosti karpatskih šuma.
3. Svaka Strana, uzimajući u obzir povećanu ugroženost šuma od požara i drugih ekstremnih događaja izazvanih klimatskim promenama, će preduzeti odgovarajuće mere da bi se ovi rizici smanjili i ublažili njihovi negativni efekti.

Član 15. ***Socijalna funkcija šuma***

1. Svaka Strana će definisati, u okviru svog postojećeg institucionalnog okvira, efikasne programe za koordinaciju i saradnju među institucijama i regionalnim i lokalnim vlastima koje su zadužene za upravljanje šumskim resursima, uz učešće ostalih lokalnih zainteresovanih strana u cilju unapređenja socijalnih funkcija šuma.
2. Svaka Strana, uzimajući u obzir visoku vrednost šuma za razvoj turizma, obavezuje se da će pri planiranju upravljanja šumama uzeti u obzir i politike vezane za održivi turizam.
3. Svaka Strana će razmotriti mogućnost promovisanja kulturnog nasleđa i tradicionalna znanja koja su vezana za upravljanje šumama uključujući i obrazovanje na svim nivoima.

Član 16. ***Šumarstvo, divlji biljni i životinjski svet i ekološke mreže***

1. Svaka Strana će primenjivati metode održivog upravljanja divljim biljnim i životinjskim svetom, posebno kroz koordinisane regulativne mere u pograničnim područjima sa posebnim akcentom na kontrolu brojnosti populacije kopitara, tako da se omogući nesmetana prirodna obnova šuma, kao i praćenje i upravljanje velikim karnivorama u okviru postojećih kapaciteta šumskih ekosistema.
2. Strane će sarađivati na usklađivanju svojih politika vezano za ekološke mreže i ciljevima i merama upravljanja šumama.

Član 17. ***Podudarno praćenje i informacioni sistemi***

1. Strane će sarađivati, u okviru postojećih međunarodnih inicijativa, na usklađivanju praćenja šuma na Karpatima, što će dalje voditi postizanju ciljeva ovog Protokola.
2. Strane će sarađivati na razvoju zajedničkog informacionog sistema o stanju šuma na Karpatima, u skladu sa članom 12. Karpatske konvencije.
3. Strane će sarađivati na usklađivanju baza podataka i omogućavanju da nacionalni rezultati praćenja šuma budu integrisani u zajednički informacioni sistem.

Član 18.

Koordinacija naučnih istraživanja i razmena informacija

1. Svaka Strana će koordinisati i sarađivati na naučnim istraživanjima koja se vrše na njenoj teritoriji ili koja vrše njene naučne institucije u vezi sa opštim ciljevima ovog Protokola.
2. Strane će ohrabriti međunarodnu saradnju među naučnim institucijama u pogledu održivog upravljanja šumama na Karpatima, a posebno pokretanja zajedničkih istraživačkih programa i projekata vezano za karpatsku regiju.
3. Strane će podsticati organizovanje simpozijuma i konferencija u cilju razmene naučnih informacija i praktičnog iskustva.
4. Svaka Strana će sa ostalim Stranama razmenjivati informacije i iskustva o metodama koje se tiču aktivnosti navedenih u članu 1, stav 2.

Član 19.

Zajednički programi i projekti

Svaka Strana će učestvovati, u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima, u zajedničkim programima i projektima vezanim za aktivnosti koje se izvode na području Karpata, a na kojima zajednički učestvuju i ostale Strane.

POGLAVLJE IV

IMPLEMENTACIJA, PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Član 20.

Implementacija

1. Svaka Strana će preduzeti neophodne zakonske i administrativne mere da bi obezbedile implementaciju odredbi ovog Protokola.
2. Svaka Strana će istražiti mogućnosti da podrži, kroz fiskalne i/ili finansijske mere, implementaciju odredbi ovog Protokola.
3. Svaka Strana će imenovati relevantne nacionalne vlasti koje će biti odgovorne za implementaciju ovog Protokola i da će ovu informaciju staviti na raspolaganje ostalim Stranama. Date nacionalne vlasti će biti odgovorne za praćenje efekata mera pomenutih u st. 1. i 2. ovog člana.
4. Strane će izraditi i usvojiti Strateški akcioni plan za primenu ovog Protokola.

Član 21.

Obrazovanje, informisanost i podizanje javne svesti

1. Strane će promovisati obrazovanje, informisanost i podizanje svesti javnosti što se tiče ciljeva, mera i implementacije ovog Protokola.
2. Strane će omogućiti javni pristup informacijama koje se tiču implementacije ovog Protokola.

Član 22.

Sednice Strana ugovornica

1. Konferencija Strana Karpatske konvencije će predstavljati i Sednicu Strana ovog Protokola.

2. Strane Karpatske konvencije koje nisu potpisnice ovog Protokola mogu prisustvovati Konferenciji Strana, koja takođe predstavlja Sednicu Strana ovog Protokola, u svojstvu posmatrača. Kada Konferencija Strana takođe predstavlja i Sednicu Strana ovog Protokola, odluke koje su donešene u vezi ovog Protokola biće primenjivane samo od Strana ovog Protokola.
3. Kada Konferencija Strana takođe predstavlja i Sednicu Strana ovog Protokola, svaki član Biroa Konferencije Strana koji zastupa Stranu Konvencije, ali ne i Stranu ovog Protokola u datom trenutku, biće zamenjen članom koji će se birati od strane Strana ovog Protokola i iz redova Strana ovog Protokola.
4. Poslovnik o radu Konferencije Strana će se primenjivati *mutatis mutandis* na sednice Strana, sem ako se drugačije ne odluči konsenzusom Konferencije Strana koja istovremeno predstavlja sednicu Strana ovog Protokola.
5. Prva sednica Konferencije Strana koja će predstavljati i Sednicu Strana ovog Protokola biće sazvana od strane Sekretarijata u vezi sa prvim sastankom Konferencije Strana koji je zakazan nakon dana stupanja na snagu ovog Protokola. Naredna redovna zasedanja Konferencije Strana koja će predstavljati i sednice Strana ovog Protokola biće održane u skladu sa redovnim sednicama Konferencije Strana osim ako Konferencija Strana koja predstavlja Sednicu Strana ovog Protokola ne odluči drugačije.
6. Konferencija Strana koja predstavlja i Sednicu Strana ovog Protokola će donositi, tokom svog mandata, odluke koje su neophodne za promovisanje njegove efikasne implementacije. Konferencija će vršiti funkcije koje su joj dodeljene ovim Protokolom i obavezuje se da će:
 - (a) davati preporuke o svim pitanjima koja su neophodna za implementaciju ovog Protokola;
 - (b) osnovati prateća tela, koja su neophodna za primenu ovog Protokola;
 - (c) razmatrati i usvajati, po potrebi, amandmane na ovaj Protokol koji su neophodni za primenu ovog Protokola; i
 - (d) obavljati ostale funkcije koje su neophodne za primenu ovog Protokola.

Član 23. Sekretarijat

1. Sekretarijat formiran prema članu 15, stav 2. Karpatske Konvencije takođe će predstavljati i Sekretarijat ovog Protokola.
2. Sve odredbe člana 15, stava 2. Karpatske konvencije koje se tiču funkcija Sekretarijata biće primenjivane, *mutatis mutandis* na ovaj Protokol.

Član 24. Prateća tela

1. Svako prateće telo koje je osnovano od strane ili prema odredbama Karpatske konvencije može nakon donošenja odluke Konferencije Strana koja takođe predstavlja i Sednicu Strana ovog Protokola, služiti ovom Protokolom, u tom slučaju će se na Sednici Strana definisati koje funkcije će tačno ovo telo obavljati.

2. Strane Karpatske konvencije koje nisu potpisnice ovog Protokola mogu učestvovati na sednicama ovih pratećih tela u ulozi posmatrača. Kada prateće telo Karpatske konvencije ujedno predstavlja i prateće telo ovog Protokola, odluke koje se tiču Protokola donosiće samo Strane ovog Protokola.
3. Kada prateće telo Karpatske konvencije vrši svoje funkcije koje se odnose na pitanja koja se tiču ovog Protokola, svaki član biroa datog pratećeg tela koje predstavlja Stranu Karpatske konvencije, ali ne i Stranu Protokola u datom trenutku, biće zamenjeno članom koji će biti izabran od Strane Protokola i iz redova Strana Protokola.

Član 25.

Praćenje usaglašenosti sa obavezama

1. Strane će redovno izveštavati Konferenciju Strana o merama koje se tiču ovog Protokola i rezultatima preduzetih mera. Konferencija Strana će odrediti vremenski interval i formate u okviru kojih se izveštaji moraju dostavljati.
2. Posmatrači mogu dostaviti Konferenciji Strana i/ili Odboru za implementaciju Karpatske konvencije (u daljem tekstu: Odbor za implementaciju) bilo kakvu informaciju ili izveštaj o implementaciji Protokola i usklađenosti sa odredbama ovoga Protokola.
3. Odbor za implementaciju će prikupljati, ocenjivati i analizirati informacije koje su bitne za sprovođenje ovog Protokola i pratiti usklađenost Strana sa odredbama ovog Protokola.
4. Odbor za implementaciju će predstaviti Konferenciji Strana preporuke za sprovođenje i neophodne mere za usklađivanje sa ovim Protokolom.
5. Konferencija Strana će usvojiti ili dati preporuku o potrebnim merama.

Član 26.

Vrednovanje efikasnosti odredbi

1. Strane će redovno pregledati i vrednovati efikasnost odredbi ovog Protokola. Konferencija Strana može razmotriti usvajanje odgovarajućih amandmana na ovaj Protokol gde je to neophodno u cilju postizanja svojih ciljeva.
2. Strane će olakšati učešće regionalnih i lokalnih vlasti i ostalih zainteresovanih strana u procesu iz stava 1. ovog člana.

POGLAVLJE V

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27.

Veza između Karpatske konvencije i ovog Protokola

1. Ovaj Protokol predstavlja Protokol uz Karpatsku konvenciju kao što je propisano članom 2, stavom 3. Karpatske konvencije i drugim relevantnim članovima.
2. Odredbe čl. 19, 20, 21. st. 2. do 4. i člana 22. Karpatske konvencije koji se odnose na stupanje na snagu, na izmenu konvencije, na istupanje iz Konvencije, kao i na rešavanje sporova, primenjivaće se i *mutatis mutandis*

na ovaj Protokol. Samo Strana Karpatske konvencije može postati Strana ovog Protokola.

Član 28.
Potpisivanje

1. Ovaj Protokol će biti otvoren za potpisivanje kod Depozitara u periodu od 27. maja 2011. do 27. maja 2012. godine.
2. Za Strane koje izraze volju da pristupe ovom Protokolu nakon vremenskog perioda predviđenog za njegovo potpisivanje, ovaj Protokol će stupiti na snagu devedesetog dana nakon datuma deponovanja instrumenta o ratifikaciji. Nakon stupanja na snagu bilo kojeg amandmana na ovaj Protokol, on će se automatski smatrati obavezujućim i za sve nove Strane pomenutog Protokola.

Član 29.
Obaveštenja

Depozitar će, u skladu sa ovim Protokolom obavestiti svaku Stranu ugovornicu o:

- (a) svakom potpisivanju,
- (b) deponovanju instrumenata o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju,
- (c) datumu stupanja na snagu,
- (d) deklaraciji koju je sačinila Strana ugovornica ili potpisnica,
- (e) otkazivanju koje je dostavila neka Strana ugovornica uključujući i datum kada ono stupa na snagu.

Član 30.
Rezerve

Na ovaj Protokol se ne mogu stavljati rezerve.

Član 31.
Depozitar

Depozitar ovog Protokola je Vlada Ukrajine.

Sačinjeno u Bratislavi 27. maja 2011. godine u jednom originalu na engleskom jeziku.

Original Protokola biće deponovan kod Depozitara, koji će overene kopije dostaviti svim Stranama.

Potvrđujući ovo, dole potpisani, propisno ovlašćeni, potpisali su ovaj Protokol

U ime Vlade Republike Češke ...

U ime Vlade Republike Mađarske ...

U ime Vlade Republike Poljske ...

U ime Vlade Rumunije ...

U ime Vlade Republike Srbije ...

U ime Vlade Slovačke Republike ...

U ime Vlade Ukrajine ...

Član 3.

Međunarodne obaveze, preuzete ovim protokolom sprovodiće ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, ministarstvo nadležno za poslove šumarstva i ministarstvo nadležno za poslove regionalnog razvoja.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.